

15.12.2008

Dnro 1477/4/07

Ratkaisija: Oikeusasiamies Riitta-Leena Paunio

Esittelijä: Oikeusasiamiehensihteeri Juha Niemelä

RATKAISUKOKOONPANON VAIHTUMINEN JA TODISTAJANLAUSUNNON KIRJAAMINEN PÄÄTÖKSEEN

1 KANTELU

Kantelija arvosteli 24.4.2007 päivätyssä kirjeessään vakuutusosoikeutta siitä, että se kirjasi virheellisesti päätökseensä hänen asiassaan 20.10.2004 pidetyssä suullisessa käsittelyssä esitetyn todistajanlausunnon. Asian käsittelyssä tapahtui lisäksi kantelijan mielestä oikeudenkäyntivirhe, kun suullisen käsittelyn järjestämisen jälkeen vakuutusosoikeuden ratkaisukokoonpanossa tapahtui henkilövaihdoksia.

Kantelija on liittänyt kirjoitukseensa vakuutusosoikeuden hänen asiassaan 16.3.2005 antaman päätöksen. Hänen mielestään todistajanlausunnon virheellisellä kirjauksella on ollut ratkaiseva merkitys hänen asiansa lopputulosta harkittaessa. Hänen mukaansa vakuutusosoikeus on joka tapauksessa laiminlyönyt perustella päätöksensä asianmukaisesti. Lisäksi hän korostaa, että suullisen käsittelyn jälkeen ratkaisukokoonpanoon nimetyt jäsenet ovat todennäköisesti perustaneet ratkaisunsa virheellisesti kirjattuun todistajanlausuntoon.

3 RATKAISU

3.1 Ratkaisukokoonpanon vaihtuminen

3.1.1 Kantelijan esittämä arvostelu

Kantelija on tältä osin todennut, että hänen asiansa käsittelyn aikana viidestä asian ratkaisuun osallistuvasta tuomarista kaksi on vaihtunut 20.10.2004 pidetyn suullisen käsittelyn jälkeen. Hänen mukaansa suullinen käsittely, jossa läsnä on ollut vain hieman yli puolet asian lopullisesti ratkaisseesta kokoonpanosta, ei täytä oikeudenmukaisen oikeudenkäynnin kriteereitä.

Kantelijan mukaan suullisen käsittelyn tulisi täyttää välittömän oikeudenkäynnin vaatimukset. Hänen asiassaan todellinen ratkaisu on tehty kuitenkin vasta noin 150 päivää suullisen käsittelyn jälkeen. Näin pitkä viive on hänen mukaansa välittömyysperiaatteen vastaista.

3.1.2

Vakuutusosoikeuden selvitys

Vakuutusosoikeuden puolesta selvityksen on antanut kantelijan asian käsittelyyn osallistunut vakuutusosoikeustuomari A. Hän on viitannut vakuutusosoikeuden 16.3.2005 antaman päätöksen perusteluihin. Lisäksi hän on todennut, että 20.10.2004 pidetyssä suullisessa käsittelyssä kantelijan puolelta oli ilmoitettu, että asiaan toimitetaan vielä lääketieteellistä selvitystä. A on todennut pyytäneensä kantelijaa toimittamaan lisäselvityksen suoraan Maatalousyrittäjien eläkelaitokselle lausunnon antamista varten asian käsittelyn nopeuttamiseksi.

A:n mukaan kantelija oli 30.11.2004 toimittanut uuden lääkärinlausunnon eläkelaitokselle, jonka lisälausunto asiaan saapui vakuutusosoikeudelle 2.12.2004. Vakuutusosoikeuden asiantuntijalääkäri antoi asiaan lisälausuntonsa 7.12.2004, minkä jälkeen asia palautui esittelijälle jatkovalmisteluun.

Asian esittelijä oli kuitenkin jäänyt marraskuussa 2004 sairauslomalle, joka kesti huhtikuun 2005 loppuun saakka. A kertoi olleensa itsekin sairauslomalla eripituisia jaksoja joulukuun 2004 ja helmikuun 2005 välisenä aikana. Hänen mukaansa merkintöjä siitä, missä vaiheessa kantelijan asialle on nimetty uusi esittelijä, ei ole. Hänen mukaansa tämä on kuitenkin todennäköisesti tapahtunut alkuvuodesta 2005.

A:n käsityksen mukaan kantelijan valitusasia ei ole kuitenkaan ollut istuttavissa joulukuussa 2004. Hän korostaa myös, että vakuutusosoikeudella ei ole joulukuussa 2004 ollut tiedossaan myöskään sitä, että kantelijan asian suulliseen käsittelyyn osallistuneet sivutoimiset jäsenet eivät olisi vakuutusosoikeuden käytössä 31.12.2004 jälkeen. A muistelee myös kysyneensä maaliskuussa 2005 pidetyn istunnon yhteydessä asian uusilta sivutoimisilta jäseniltä, olisiko heidän käsityksen mukaan asiassa syytä järjestää uusi suullinen käsittely. He eivät kuitenkaan olleet A:n mukaan pitäneet sitä tarpeellisena.

Vakuutusosoikeus on lausunnossaan yhtynyt vakuutusosoikeustuomari A:n selvityksessään esittämään. Se on todennut lisäksi, että Valtioneuvosto määräsi 30.12.2004 pitämässään yleisistunnossa vakuutusosoikeuden sivutoimiset jäsenet ja heidän varajäsenensä. Vakuutusosoikeus oli saanut tiedon uusista jäsenistä 3.1.2005. Se on lausuntonsa lopussa korostanut sitä, että suullinen käsittely vakuutusosoikeudessa toimitetaan selvityksen hankkimiseksi eikä kyse ole pääkäsittelystä.

3.1.3

Menettelyn arviointia

Eduskunnan oikeusasiamiehen tehtävänä on valvoa, että viranomaiset, tuomioistuimet ja muut julkista valtaa käyttävät noudattavat lakia ja täyttävät muutoinkin velvollisuutensa. Oikeusasiamies ei voi kuitenkaan puuttua tuomioistuinten niille laissa säädetyn harkintavallan nojalla antamiin ratkaisuihin, elleivät ne ole ylittäneet harkintavaltaansa tai käyttäneet sitä väärin.

Kantelija haki siis korkeimmalta oikeudelta valituslupaa asiassa. Valituslupan myöntämisen edellytyksistä säädetään oikeudenkäymiskaaren 30 luvun 3 §:ssä. Lupa voidaan myöntää muun muassa silloin kun siihen on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen sellaisen oikeudenkäyntivirheen takia, jonka perusteella ratkaisu olisi poistettava tai purettava.

Kantelija oli esittänyt hakemuksessaan valituslupan myöntämiselle kokoonpanon vaihtumisen. Korkein oikeus ei kuitenkaan myöntänyt hänelle valituslupaa. Se ei siis katsonut jäsenten vaihtumisen olleen oikeudenkäyntivirhe, joka edellyttäisi vakuutusosoikeuden päätöksen poistamista tai purkamista.

Vakuutusosoikeus on 16.3.2005 antamassaan päätöksessä perustellut varsin laajasti ratkaisuaan käsitellä asia sivutoimisten jäsenten vaihtumisesta huolimatta. Se on todennut muun muassa, että pyrkimisen arvoisena tavoitteena voidaan pitää sitä, että tuomioistuimen kokoonpano ei vaihdu. Ratkaisusta tarkemmin ilmenevin perustein se on kuitenkin päätynyt siihen, että oikeudenmukaisen oikeudenkäynnin vaatimus ei ole vaarantunut kahden sivutoimisen jäsenen vaihtumisesta huolimatta.

Vakuutusosoikeuslain 16 §:n 1 momentin mukaan asian käsittelyyn vakuutusosoikeudessa sovelletaan hallintolainkäyttölakia (HLL), ellei vakuutusosoikeuslaissa toisin säädetä. Suullisen käsittelyn osalta tämä tarkoittaa sitä, että vakuutusosoikeus voi järjestää tarvittaessa suullisen käsittelyn asian ratkaisemiseksi. Suullista käsittelyä voidaan myös rajoittaa siten, että se koskee ainoastaan osaa asiasta, asianosaisten käsitysten selvittämistä tai suullisen todistelun vastaanottamista, tai muulla vastaavalla tavalla. (HLL 37 §).

Lisäksi vakuutusosoikeuslain 16 §:n 2 momentissa on säädetty nimenomaisesti, että myös hallintolainkäyttölain 38 §:ssä säädetty koskee suullisen käsittelyn toimittamista vakuutusosoikeudessa. Tämä säädös puolestaan velvoittaa järjestämään suullisen käsittelyn asianosaisten pyynnöstä, ellei vaatimusta jätetä tutkimatta tai heti hylätä tai jos suullinen käsittely on asian laadun vuoksi tai muusta syystä ilmeisen tarpeeton. Suullisessa käsittelyssä voidaan kuulla todistajana muun muassa henkilöä, jonka asianosainen nimeää (HLL 39 §).

Lain esitöissä (HE 217/1995 vp) on nimenomaisesti todettu, että hallintolainkäytössä suullinen käsittely täydentää kirjallista menettelyä. Ratkaisun pohjana ei olisi ainoastaan suullisessa käsittelyssä esitetty eikä hallintolainkäytössä olisi lähtökohtaisesti suullista pääkäsittelyä. Tätä ilmentää nähdäkseni sekin, että suullinen käsittely voidaan rajata koskemaan vain osaa asiasta.

Saamani selvityksen perusteella katson vakuutusosoikeuden ratkaiseen asian tältä osin sille laissa säädetyn harkintavallan puitteissa.

Totean lisäksi, että kantelijan kantelukirjoituksessaan ja vastineessaan viittaamassa Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen ratkaisussa *Fredin vs. Ruotsi* (Nro 2, hakemusnumero 189281/91, annettu 24.2.1994) on ollut kyse oikeudesta suulliseen käsittelyyn. Sen sijaan ratkaisussa ei ole ollut esillä tuomioistuimen jäsenen vaihtuminen, kuten kantelija vastineessaan toteaa.

Sivutoimisten jäsenten vaihtumisen syistä totean, että vakuutusosoikeus järjesti siis suullisen käsittelyn kantelijan asiassa 20.10.2004, mutta antoi ratkaisun vasta 16.3.2005 eli noin viisi kuukautta suullisen käsittelyn jälkeen. Käsitelmäni mukaan vakuutusosoikeuden tulisi välittömyysperiaatteen mukaisesti pyrkiä ratkaisemaan asia mahdollisimman pian suullisen käsittelyn pitämisen jälkeen. Näin asian ratkaisuun osallistuneilla olisi paremmin muistissa myös suullisessa käsittelyssä esitetty oikeudenkäyntiaineisto.

Vakuutusosoikeuden antamasta selvityksestä käy ilmi, että ratkaisun antamista ovat viivästyttäneet kantelijan toimittama lisäselvitys sekä asian esittelijän ja vakuutusosoikeustuomarin sairauslomat. Sivutoimisten jäsenten vaihtumisessa ratkaiseva ajankohta on ollut vuodenvaihte 2004–2005.

Kantelijan lupaaman uuden lääkärinlausunnon ja eläkelaitoksen siihen antaman lausunnon odottaminen merkitsi sitä, että vakuutusosoikeus pääsi käsittelemään asiaa suullisen käsittelyn jälkeen vasta joulukuun alussa 2004. Uusi selvitys edellytti vakuutusosoikeudelta toimenpiteenä lausunnon näyttämistä sen lääkärijäsenelle, minkä jälkeen asia siirtyi esittelijälle lisäesityksen laatimista varten. Käsitelmäni mukaan lisäselvitys ja sen vaatimat toimenpiteet ovat merkinneet asiaratkaisun tekemisen siirtymistä vuoden 2005 puolelle. Kun otetaan lisäksi huomioon se, että vuoden 2005 alussa käsittelyn

viivästymisen syynä ovat olleet sairauslomat, ei asiassa ole tältäkkään osin tullut esille seikkoja, jotka antaisivat aihetta enempään toimenpiteisiin.

Valtioneuvosto nimittää nyt puheena olevat sivutoimiset jäsenet työmarkkinajärjestöjen esityksestä. Tapaturma-asioiden lisäksi sivutoimisia jäseniä on työeläke- ja työttömyysturva-asioissa. Esillä olevan kaltaisten tilanteiden esiintyminen on siis näissä asiaryhmissä mahdollista. Vaikka vakuutusoi-keudella ei olekaan mahdollisuutta vaikuttaa jäsenten vaihtumiseen, on sillä kuitenkin käsityksenimu-kaan tiedossaan sivutoimisen jäsenen toimikausi ja näin ollen myös ne vuodenvaihteet, jolloin jäsenet saattavat vaihtua. Vakuutusoi-keudella onkin nähdäkseni mahdollisuus suullisten käsittelyn järjestämi-sen ajankohdilla yrittää vaikuttaa siihen, ettei nyt puheena olevan kaltaisia kokoonpanovaihdoksia suullisen käsittelyn ja asiaratkaisun antamisen välillä pääsisi jatkossa tapahtumaan.

3.2

Todistajanlausunnon kirjaaminen päätökseen

3.2.1

Kantelijan esittämä arvostelu

Kantelijan mukaan vakuutusoi-keuden päätöksessä on virheellisesti todettu, että asiantuntijalääkäri B olisi todistajana suullisessa käsittelyssä todennut, että kantelijalla olisi todettu kaularangan välilevytyrät jo ennen tapaturmaa. Kantelijan mukaan hänellä oli ennen tapaturmaa todettu välilevytyrä ainoas-taan lanneselässä.

3.2.2

Vakuutusoi-keuden selvitys

Vakuutusoi-keustuomari A:n mukaan B:n on kirjattu todenneen suullisessa käsittelyssä nyt puheena olevilta osin seuraavaa: " Hänen kuvakertomuksensa kertoo sen puolesta, että ... tai (epäselvää) näin, että onko hänellä ollut nämä tyrät siellä (epäselvää) ennen tapaturmaa, niin sitä sen ratkaisemi-seksi meidän pitäisi tietää minkälainen hänen rappeuman aste oli kaularangassa ennen tätä tapa-turmaa."

A:n mukaan todistelun kirjallisesta versiosta ei ole jäänyt mitään sanoja pois, vaikka siinä o vatkin nuo maininnat epäselvyydestä. Hänen käsityksensä mukaan kaikille jäsenille jäi B:n kertomuksesta sel-lainen käsitys, että B:n mukaan kuvakertomukset tukisivat sitä, että kantelijalla olisi voinut olla ennen tapaturmaa kaularangassa välilevytyriä. A:n mukaan kaikille jäsenille tuli kuitenkin selväksi, että B:ni kuitenkin todennäköisenä, että välilevytyrät olivat tulleet tapaturmaisesti liikenneonnettomuudessa.

A on korostanut selvityksessään, että vakuutusoi-keuden päätöksen perusteluosassa ei ole mainintaa siitä, milloin kantelijalla on todettu välilevytyriä kaularangassa. Tämä ei ole ollut hänen mukaansa edes tarpeen, sillä Maatalousyrittäjien eläkelaitos oli katsonut korvaukseen oikeuttavaksi vammaksi muun muassa kaularangan nikamavälilevyjen esiinpullistumat. Päätöksen perusteluissa on sen sijaan todettu, että asiassa esitetyn lääketieteellisen selvitysten perusteella kantelijalla on todettu samankal-taiset sairauseräiset löydökset kaularangan nikamissa ennen ja jälkeen tapaturman.

A myöntää, että vakuutusoi-keus ei ole avannut Kotilaisen todistelua riittävästi päätökseen. Hänen mukaansa päätöksessä olisi tullut mainita väärinkäsitysten välttämiseksi B:n näkemys siitä, missä yhteydessä hänen mielestään kantelijan kaularangan välilevytyrät olivat syntyneet. Toisaalta vielä oi-keampana A olisi pitänyt menettelyä jättää kokonaan pois B:n näkemykset esiinpullistumien synty-ajankohdasta, koska siltä osin asia oli riidaton.

A:n käsityksen mukaan B:n kertomuksen "virheellinen" kirjaaminen ei ole vaikuttanut ratkaisun lopputulokseen. Vakuutusoikeus yhtyy lausunnossaan vakuutusoikeustuomari A:n antamaan selvitykseen.

3.2.3

Asian arviointia

Kantelija oli korkeimmalle oikeudelle osoittamassaan valituslupahakemuksessa vedonnut lääkäri B:n todistajanlausunnon kirjaamisessa tapahtuneeseen virheeseen. Korkein oikeus ei siis kuitenkaan myöntänyt valituslupaa.

Tarkastelen seuraavassa asiaa tältä osin kuitenkin perustuslain 21 §:n 1 momentissa säädetyn asian asianmukaisen käsittelyn ja siihen liittyvän huolellisuusvelvollisuuden kannalta. Asian asianmukaiseen käsittelyyn kuuluu nähdäkseni tuomioistuimen velvollisuus huolellisuuteen asian kaikissa käsittelyvaiheissa.

Hallintolainkäyttölain mukaan todistajan kuuleminen on äänitettävä ja äänitetty lausuma on saatettava kirjalliseen muotoon, jos valitusviranomaisen katsoo sen tarpeelliseksi (HLL 46–47 §:t). Siinä ei ole kuitenkaan säännöksiä siitä, miten suullisessa käsittelyssä esitetyt todistajanlausunnot kirjataan päätökseen. Tavanomaista on, että esimerkiksi vakuutusoikeus viittaa todistajanlausunnossa esitettyihin lausuntoihin päätöksensä perusteluosassa. Lisäksi se saattaa kirjata päätökseensä erillisen jakson järjestämästään suullisesta käsittelystä ja siinä esitetystä näytöstä.

Tuomioistuimet kirjaavat päätökseensä suullisessa käsittelyssä esitetystä todistajanlausunnosta kuitenkin yleensä vain asian ratkaisemisen kannalta olennaisia seikkoja. Ne joutuvat lisäksi tiivistämään ja myös muokkaamaan todistajan lausuntoa esimerkiksi kirjakielen oikeakielisyyksivaatimusten vuoksi.

Todistajan lausuntoa muokattaessa tuomioistuimen tulee kuitenkin huolehtia siitä, että lausunnon asiasisältö ei muutu. Todistajan kanta häneltä kysyttäviin asioihin tulisi lähtökohtaisesti saada suullisessa käsittelyssä niin selväksi, että hänen näkemyksensä kirjaaminen tuomioistuimen päätökseen onnistuu vaivatta. Jos todistajan lausuma jää kuitenkin joltakin osin epätasemmaksi, tuomioistuimen on nähdäkseni oltava varovainen lausunnon kirjaamisessa ja pidättäytyttävä tekemästä lausuntoa kirjattaessa liian pitkälle meneviä tulkintoja todistajan mahdollisesti tulkinnanvaraisesta lausumasta. Ratkaisunsa perusteluosassa tuomioistuin voi nähdäkseni vapaammin arvioida näyttönä esitettyä todistajanlausuntoa.

Nyt esillä olevassa tapauksessa vakuutusoikeus siis järjesti suullisen käsittelyn, jossa kuultiin kantelijan todistajaksi nimeämää lääkäri B:tä. Hänen todistajanlausuntonsa äänitettiin ja äänite saatettiin myös kirjalliseen muotoon.

Nähtäväkseni on hankittu todistajankuulustelu kirjallisessa muodossa. Todistajanlausunnossaan B on tarkastellut muun muassa kaularangan välilevytyrän syntymekanismia yleisellä tasolla sekä arvioinut luonnollisesti erityisesti kantelijan tapausta.

Vakuutusoikeuden 16.3.2005 antamassa päätöksessä on erillinen jakso asiassa pidetystä suullisesta käsittelystä. Siinä vakuutusoikeus on kirjannut näkyviin myös otteita B:n todistajanlausunnosta.

Käsitykseni mukaan vakuutusoikeus ei ole kuitenkaan ollut riittävän täsmällinen todistajanlausunnon kirjaamisessa. Vakuutusoikeustuomari A:n selvityksessään viittaamassa todistajanlausunnon kohdassa B ei nimittäin nähdäkseni toteaa ainakaan päätökseen kirjatulla tavalla selkeästi, että kuvaker-

tomusten perusteella kantelijalla olisi todettu kaularangan välilevytyrät jo ennen tapaturmaa. Käsitykseni mukaan B:n todistajanlausunnosta ei muualtakaan käy ilmi näin selkeää tämänsuuntaista kannanottoa. Totean, että myös vakuutusosoikeustuomari A on selvityksessään todennut, että hänen käsityksensä mukaan kaikille jäsenille jäi B:n lausunnosta jäi sellainen käsitys, että B:n mukaan kuvakerotukset tukisivat sitä, että kantelijalla olisi voinut olla jo ennen tapaturmaa kaularangassa välilevytyriä.

Käsitykseni mukaan vakuutusosoikeuden olisikin tullut kirjata lääkäri B:n lausunto kaularangan välilevytyrän osalta laajemmin, kun se oli katsonut tarpeelliseksi asian tältä osin päätökseensä kirjata. Tämän vakuutusosoikeustuomari A on itsekin selvityksessään myöntänyt. Vakuutusosoikeuden olisi ollut tällöin parempi pitäytyä täsmällisemmin B:n käyttämissä ilmaisuissa.

3.3

Vakuutusosoikeuden antama päätös ja sen perustelut

Kuten edellä jo totesin, vakuutusosoikeus ei ole kirjannut todistajana kuullun lääkäri B:n todistajanlausuntoa päätöksensä perusteluosaan. Pidän kuitenkin ymmärrettävänä sitä, että edellä kerrottu epätäsmällisyys on hämmentänyt kantelijaa ja herättänyt hänessä epäilyksen sen vaikutuksesta asian lopputulokseen. Hän on kirjoituksessaan todennut lisäksi, että vaikka vakuutusosoikeuden päätöksen lopputulosta pidettäisiin oikeana, päätöksen virheelliset perustelut eivät vastaa hallintolainkäyttölain 53 §:n asettamia vaatimuksia. Sanotun säännöksen mukaan perusteluista on ilmettävä, mitkä seikat ja selvitykset ovat vaikuttaneet ratkaisuun ja millä oikeudellisella perusteella siihen on päädytty.

Käsitykseni mukaan asiassa ei ole kuitenkaan ilmennyt aihetta epäillä, että edellä kerrottu todistajanlausunnon epätäsmällinen kirjaaminen olisi vaikuttanut asiassa annettuun ratkaisuun tai että vakuutusosoikeus olisi muutoinkaan päätöstä tehdessään ylittänyt harkintavaltansa tai käyttänyt sitä väärin.

Maatalousyrittäjien eläkelaitos oli nimittäin jo hyväksynyt kaularangan nikamien välilevypullistumat korvaukseen oikeuttaviksi vammoiksi. Enemmän korvauksen hylkäämisen perusteena ovat olleet sairausperäiset löydökset. Käsitykseni mukaan myös todistajana kuullun lääkäri B:n mukaan kantelijalla oli kaularangassa todettu myös rappeumaperäistä sairautta. Hän on todistajana todennut muun muassa, että kantelijan röntgenkuvissa oli havaittu pientä painumaa sekä luupiikki nikaman etupuolella, jotka olivat B:n mukaan merkkejä rappeumasta.

Lisäksi asiaa ratkaisseilla uusilla sivutoimisilla jäsenillä, kuten myös muilla asian ratkaisemiseen osallistuneilla jäsenillä, on ollut ratkaisua tehdessään käytössään myös suullisessa käsittelyssä esitetyt lausumat kirjallisessa muodossa. He ovat siis voineet ottaa asiaa arvioidessaan huomioon myös lääkäri B:n lausunnon sanasta sanaan siinä muodossa kuin hän oli sen suullisessa käsittelyssä esittänyt.

Päätösten perustelujen osalta totean, että kantelija ei ole kirjoituksessaan yksilöinyt, miltä osin vakuutusosoikeuden päätöksen perustelut ovat hänen mielestään virheelliset. Hän lieneekin tarkoittanut virheellisillä perusteluilla edellä selostettua todistajanlausunnon kirjaamista.

Totean kuitenkin vielä lopuksi, että käsitykseni mukaan vakuutusosoikeuden päätöksen perustelut tapaturmakorvauksen osalta ovat varsin niukat. Perusteluissa on kuitenkin lähes aina parantamisen varaa ja niin nähdäkseni myös kantelijalle annettujen päätösten osalta. Oma näkemykseni on, että vakuutusosoikeuden olisi tullut perustella päätöstään laajemmin erityisesti kantelijalla todettujen sairausperäisten löydösten osalta ottaen huomioon myös se, että se ei ollut viitannut perusteluissaan tapaturmalautakunnan antaman päätöksen perusteluihin. Käsitykseni mukaan sen olisi tullut esimerkiksi suullisessa

käsittelyssä esitetyn selvityksen avulla selventää päätöksensä mainintaa " (kantelijan nimi) on todettu samankaltaiset sairausperäiset löydökset kaularangan nikamissa ennen ja jälkeen tapaturman". Käsittekseni mukaan suullisessa käsittelyssä esitetyn näytön nimenomainen arviointi päätöksen perusteluosassa olisi saattanut mahdollisesti edesauttaa vakuutusosoikeutta huomaamaan myös edellä selostetun todistajanlausunnon epätasällisen kirjaamisen.

4

TOIMENPITEET

Saatan jaksossa 3.2.3 esittämäni käsityksen huolellisuuden tärkeydestä todistajanlausuntojen kirjaamisessa sekä jaksossa 3.3. esittämäni käsityksen päätöksen perustelujen niukkuudesta vakuutusosoikeuden tietoon. Tässä tarkoituksessa lähetän sille jäljennöksen tästä päätöksestä.